

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. b)
Limba și literatura maghiară maternă

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianța 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

a. A cím és a szöveg kapcsolata 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a mondat értékű cím vershelyzetet jelöl (Párizs) és a nagybetűs Ősz-szimbólummal utal a vers témájára. A költemény egy pillanatnyi benyomásnak a rögzítése, annak a pillanatnyi megérzésnek, amelyben a beszélő szembesül az elkerülhetetlen halál rettenetével.

b. A költemény szerkezeti sajátosságai 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: az ellentét a verset két arányos részre tagolja: az első két versszak képei könnyed, derűs, már-már idillikus hangulatot teremtenek, az utolsó két strófában a könnyedséget nyugtalanság, zaklatottság váltja fel. Az első rész a múlt idő síkjához kapcsolódik, a második rész a jelenhez, ezt jelzi az igeidőváltás is.

c. A poétikai eszközök jelentésképző szerepe 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a poétikai eszközök szecessziós-impreszionista-szimbolista hatást mutatnak. A nagybetűs Ősz- és Nyár-szimbólum, az érzéki benyomásokat rögzítő jelzőhalmaz (füstösek, furcsák, búsak, bíborak), a megszemélyesítések (az Ősz beszökött, a Nyár meg sem hőkölt, az Ősz elér, súg, kacagva szaladt), a metafora (rözsze-dalok), a variációs ismétlésbe épített ellentét (halk lomb – nyögő lomb), a hangutánzó (züm, züm) és hangulatfestő szavak (ballagtam, hőkkent), az f, b mássalhangzók alliterációja a lírai én összetett és ambivalens érzelmi állapotát érzékeltetik.

d. A vers hangulata 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a vers hangulata összetett. Az első egységet a könnyed, játékos hangulat jellemzi. Ezt érzékeltetik a beszökött, suhant, ballagtam igék, a nesztelen melléknév, illetve az f, b hangok alliterációja. A második részben a könnyedséget felváltja a pusztulás tragikus érzése. Az igék nyugtalanságot sugallnak (röpködtek, hőkölt, szaladt), az érzelmek a végleteket kapcsolják össze (remegés, kacagás, nyögés).

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont

Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Bármely, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

a. Találó cím megfogalmazása

3 pont

Lehetséges válasz: Posta vagy e-mail? Kedves szüleim... stb.

b. Napjaink levelezési szokásai

6 pont

Lehetséges válasz: kevés személyes levelet írunk, jókívánságaink tolmácsolására internetes képeslapküldőket veszünk igénybe;

c. A *postai levélforgalom* jelentésmezeje

6 pont

Lehetséges válasz: személyes levelezés, képeslap, üdvözlőlap, levélírás, levél, karácsonyi, újévi, születésnap, névnap, alkalmi üdvözet, előre gyártott képeslap;

d. Szövegalkotás

Az érvelő szövegtípus követelményeinek betartása (logikai összefüggések, ok-okozati rend, meggyőző érvek)

5 pont

A témához való igazodás

5 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás

5 pont

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

a. A történelmi regény sajátosságai

5 pont

Érvényes, a kor és a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: A történelmi regény a regénynek olyan műfaji változata, melynek tárgya a múlt valamely fontos történelmi eseménye vagy szakasza. Feltételezi az alkotó közösségi hitvallását. Az író akkor fordul témáért a történelmi múlthoz, ha a saját jelenével elégedetlen. Vagy menekül a jelen elől, vagy a múlt tanulságaival kívánja megválaszolni saját korának égető kérdéseit. A műfaj jellemzői közé tartozik még a történelmi hitelességre való törekvés, a korhű ábrázolás, a kor külsőségeinek (pl. ruházat, beszédmód) és gondolkodásmódjának megjelenítése.

b. Narrációs eljárások a választott műben

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: összegzés, jelenetezés, sűrítés, kihagyás, elhallgatás, késleltetés, részletezés, ismétlés, kitérő, anticipáció, kronologikusság, megszakítottság, nézőpontváltás stb.

c. A történet metaforikus jelentésű motívumai, mozzanatai

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: metaforikusság a címben, a táj-, illetve környezetrajzban, metaforikus motívumok/mozzanatok, metaforikusság a tér-és időszerkezetben stb.

d. Valóság és fikció a választott műben

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: a valós történelmi helyzet és fiktív helyzetek viszonya, valós és fiktív hősök élettörténetének viszonya, a regényszövegbe ágyazott történeti dokumentumok stb.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat

5 pont

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása *5 pont*, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont